

Sekretariatet
Charlotte Funseth
Tfn: 063-14 75 51
E-post: charlotte.funseth@regionjh.se

2016-06-13

Budgetframställan för revisionsverksamheten 2017 (RS/355/2016)

Protokollsutdrag från särskilda budgetberedningen 2016-06-13, § 13

Ärendebeskrivning

Revisorerna i Region Jämtland Härjedalen har inkommit med en budgetframställan för år 2017. I den föreslår revisorerna att anslaget för revisionsverksamheten år 2017 ska bibehållas på samma nivå som 2016 med en uppräkningsenligt Region Jämtland Härjedalens ekonomimodell.

Revisorerna har i framställan också gett en redovisning om vilka förutsättningar de anser finnas för revisionsverksamheten år 2017. De framhåller att prognoserna för regionens ekonomi pekar på en påfrestande situation även för år 2017. Det kommer att kräva att de som fullmäktiges kontrollorgan ägnar särskild uppmärksamhet åt hur regionstyrelsen hanterar de i många hänseenden svåra och olikartade frågorna för att åstadkomma en ekonomi i balans. Bedömningen är att behovet av revisionsinsatser under år 2017 kommer att uppgå till ungefär samma nivå som för år 2016 och framställan ligger vid relevanta jämförelser i nivå med andra norrlandsting.

Budgeten för revisorernas verksamhet 2016 fastställdes av den särskilda budgetberedningen 2015-06-01, § 21, till 5 236 000 kronor för 2016. Regionfullmäktige beslutade enligt särskilda budgetberedningens förslag och budgeten fastställdes i finansplan 2016-2018 till 5 236 000 kronor.

För 2017 föreslås i enlighet med revisorernas framställan en uppräkningsenligt 2016 års budget med 2,6 % enligt Region Jämtland Härjedalens ekonomimodell.

Beslutsunderlag

Budgetframställan från revisorerna för 2017.

Regiondirektörens förslag

Särskilda budgetberedningen föreslår regionfullmäktige.

Budget för revisionsverksamheten 2017 fastställs till 5 371 992 kr, vilket motsvarar 2016 års budget med en uppräkningsenligt 2,6 %.

SÄRSKILDA BUDGETBEREDNINGENS BESLUT

Särskilda budgetberedningen föreslår regionfullmäktige.

Budget för revisionsverksamheten 2017 fastställs till 5 371 992 kr, vilket motsvarar 2016 års budget med en uppräkningsgrad på 2,6 %.

Utdrag till

Revisorerna i Region Jämtland Härjedalen

Regionfullmäktige

Budgetframställan för revisionsverksamheten 2017

Vi föreslår att anslaget för revisionsverksamheten år 2017 bibehålls på samma nivå som år 2016 med fördelning på huvudkostnadsslag enligt bifogad tabell samt med en uppräknig enligt modellen för landstingets ekonomiska ramar.

Behov av revisionsinsatser år 2017

Prognoserna för regionens ekonomi pekar på en påfrestande situation för regionen även år 2017. Nämnade förhållanden kräver att vi som fullmäktiges kontrollorgan ägnar särskild uppmärksamhet åt hur regionstyrelsen hanterar de i många hänseenden svåra och olikartade frågorna för att åstadkomma en ekonomi i balans. Vi bedömer att behovet av revisionsinsatser under år 2017 kommer att uppgå till ungefär samma nivå som för år 2016 och framställan ligger vid relevanta jämförelser i nivå med andra norrlandsting.

Revisorernas uppdrag

Revisorerna har att årligen granska all verksamhet inklusive den verksamhet som bedrivs i bolag, stiftelser, Samordningsförbundet i Jämtlands län, Norrlandstingens regionförbund, Gemensamma nämnder och externa utförare i Hälsovalet. Revisionskontoret granskar även EU-projekt för utfärdande av revisorsintyg.

Revisorerna har att granska i den omfattning och med den inriktningen som behövs för att få ett tillräckligt underlag för sin, men även fullmäktiges, bedömning i ansvarsprövningen. Revisorerna prövar om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som görs inom styrelsen och nämnderna är tillräcklig. Revisionen genomförs - förutom enligt lagar och förordningar - i enlighet med god revisionssed.

Som framgår ovan är revisorernas uppdrag i grunden tämligen omfattande och kräver en ständig uppdatering och analys av det som pågår och planeras inom landstinget och dess företag och stiftelser mm. Under stabila förhållanden kan revisionsinsatserna genomföras med viss utgångspunkt från tidigare iakttagelser. I de nu rådande förhållandena inom Region Jämtland Härjedalen med stora ekonomiska underskott ställs ökade krav på revisorerna. Dessa krav består i ökade

insatser för uppdatering, analyser av förändringar samt i att bedöma effekterna av de olika åtgärder som regionstyrelsen planerar och genomför för att komma tillrätta med Region Jämtland Härjedalen ekonomi mm.

I revisionsuppdraget ingår även att arbeta proaktivt (d.v.s. att när så är möjligt lämna synpunkter redan i beredningen av ärenden och på så sätt kunna bidra till att förhindra oönskade konsekvenser av ett beslut). Att föra dialog med fullmäktige som uppdragsgivare och med de granskade d.v.s. styrelsen och nämnderna är en väsentlig del i revisionsuppdraget.

Resursbehovet enligt lag och god sed

Revisorerna ska enligt lag vara minst 5 till antalet, enligt region beslut ska alla partier som finns i fullmäktige även representeras i revisionen vilket medför ökade kostnader. Revisorerna ska enligt god revisionssed och lag anlita sakkunnigt biträde i den omfattning som revisorerna anser nödvändigt. Den preliminära revisionsplanen för 2017 finns i bifogad bilaga ”preliminär revisionsplan 2017”.

För Region Jämtland Härjedalens revisorer

Annelie Bengtsson
Ordförande

Bernt Söderman
V ordförande

Bilaga
Tabell: Anslag 2017
Preliminär revisionsplan 2017

Kopia till
Särskilda budgetberedningen för revisorernas anslag/fullmäktiges presidium
Sekretariatet
Ledningsstab ekonomi

Bilaga: Tabell Anslag 2017

Budgetframställan för revisionsverksamheten 2017 omfattar anslag enligt nedanstående tabell med uppräknning enligt landstingets beslutade modell för de ekonomiska ramarna.

Tkr	Budget 2017
Externa intäkter	0,0
Interna intäkter	0,0
Landstingsbidrag	5 236
SUMMA INTÄKTER	5 236
Personalkostnader	4 435
Övriga externa kostnader	628
Interna kostnader	173
Internränta	0,0
Avskrivningar	0,0
SUMMA KOSTNADER	5 236
RESULTAT	0,0

Preliminär revisionsplan 2017

Bakgrund

Fullmäktige beslutade i juni 2015 § 63 att fastställa regler för fastställande av revisorernas budget med tidsplan att gälla från och med 1 januari 2016 och börja tillämpas inför budgetarbetet 2017. Beslutet innebär att revisorerna i mars månad 2016 lämnar in budgetäskande inklusive preliminär revisionsplan för år 2017 till den särskilda budgetberedningen.

Den nya modellen för budgetäskande medför en tidigareläggning av revisionsplaneringen med ca 10 månader. Med anledning av detta beslutade revisorerna att med hjälp av sitt revisionskontor utarbeta en översiktlig riskanalys som får utgöra underlag för revisorernas budgetäskande för år 2017.

Revisorernas uppdrag

Revisorernas uppdrag utgår ifrån kommunallagen och fullmäktiges reglemente. Enligt kommunallagen ska revisorerna årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden. Revisorerna har att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

God revisionsred

Revisorernas granskning skall utgå ifrån god revisionsred. Revisionen ska vila på vedertagen praxis och inte vara godtycklig. God revisionsred syftar till ett väl underbyggt revisionsarbete som ger fullmäktige tillräckligt underlag för ansvarsprövning.

Årlig granskning

Revisorerna skall årligen genomföra en granskning som skall vara så omfattande att revisorerna årligen kan pröva och uttala sig om ansvarstagande för samtliga revisionsobjekt. Revisionsobjekt är styrelsen, nämnder och företag m.m.

Grundläggande granskning

Att följa, granska och pröva ansvarstagandet i styrelse, nämnder och beredningar är en grundläggande del av den årliga granskningen. I grundläggande granskning ingår att ta del av protokoll, budgetdokument, verksamhetsplaner, reglemente, delegationsordning, ekonomi- och verksamhetsrapportering, delårsrapporter, verksamhetsberättelser, beslutsunderlag m.m. Revisorernas dialoger med styrelse och nämnder och verksamhetsbesök är en del i den grundläggande granskningen.

Fördjupade granskningar

Utöver den grundläggande granskningen genomförs fördjupade granskningar där en sådan motiveras av revisorernas riskbedömning för att kunna göra sin slutliga bedömning av ansvarstagandet. Fördjupade granskningar sker i projektform och avser bl. a den interna kontrollen; funktioner och processer; redovisning, system och rutiner. Innan en granskning eller en större förstudie inleds ska en projektplan tas fram och osäkra och stora projekt kan i vissa fall inledas med en förstudie.

Delårs- och årsbokslut

Granskning av styrelsens och nämndernas årsredovisningar och delårsrapport syftar till att pröva om redovisningen av verksamhetens resultat och ekonomi är rättvisande och fullständig samt om resultatet är förenligt med de mål som fullmäktige har lagt fast. Bedömningen ingår i revisionsberättelsen och ligger till grund för revisorernas uttalande om årsredovisningen kan godkännas. Årsredovisningen för det gångna året avslutas med att revisionsberättelsen fastställs och överlämnats till fullmäktige

Vid granskning av årsbokslut tillämpas International Standards on Auditing (ISA). ISA utgör standard för redovisningsrevision och används av revisorer i samband med granskning av finansiella rapporter världen över. I Sverige tillämpas ISA av revisorer i såväl privat som statlig sektor och numera även inom kommunal sektor.

Lekmannarevision

Lekmannarevisorns uppdrag är definierat i aktiebolagslagen och i god revisionsred. Objekt för granskningen är bolagets styrelse och verkställande direktör (VD). Lekmannarevisorns uppdrag är att granska om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt om den interna kontrollen är tillräcklig.

Granskningen skall vara så ingående och omfattande som god sed vid detta slag av granskning kräver, vilken uttolkas i denna skrift. Uppdraget har samma innebörd som vid granskningen av regionen med undantag för granskning av räkenskaperna. Granskningen av om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt utgår från ägarens beslut och direktiv samt ekonomiska ramar för bolaget.

Översiktlig riskanalys - Riskområden år 2017

I det här avsnittet redovisas översiktligt de riskområden som finns i Region J/H i nuläget och som vi bedömer kvarstå som riskområden även år 2017.

Ekonomi

Regionen befinner sig i en mycket bekymmersam ekonomisk situation, regionen bär med sig ett betydande underskott efter flertal år med minus resultat och kommer därför att under flera år framåt behöva vidta kraftfulla åtgärder för att komma till rätta med ekonomin. Regionen har infört en ny ekonomimodell med olika planer- och åtgärdsplaner som ska resultera i en positiv ekonomisk effekt. För att klara likviditeten planerar regionen att låna till driften. Lånefinansiering riskerar att regionen hamnar i en allvarlig finansiell situation som kan vara svår att ta sig ur.

Organisatoriska förändringar, neddragning av personalresurserna och andra förändringar ökar risker i verksamheten. Riks och regionvården utgör en stor del av regionens kostnader. Vi har noterat att kostnadskontrollen av det som regionen fakturerats inom Riks- och regionvården har minskat pga. neddragna resurser.

Revisionell aspekt: Har styrelsen en tillräcklig kontroll över kostnads- och likviditetsutveckling. Sker en tillfredsställande beredning och uppföljning av de förbättringsåtgärder som syftar till att förbättra regionens ekonomiska situation och att vidtagna åtgärder ger förväntat resultat.

Medarbetare

Kompetensförsörjning kommer att utgöra en stor utmaning för regionen under ett flertal år framåt, då regionen står inför stora pensionsavgångar samtidigt som det är svårt att rekrytera ny personal. Om inte regionen klarar av kompetensförsörjningen innebär det en risk för kraftigt ökade kostnader för utomlänsvård för att klara åtagandet inom hälso- och sjukvård.

Revisionella aspekter: Har styrelsen och nämnder en tillfredsställande styrning och kontroll att personalförsörjningen och arbetet med att minska sjukfrånvaron bedrivs på ett tillfredsställande sätt.

Patient

God vård är regionen skyldig att tillhandahålla för medborgare inom regionen. Patientsäkerhet är en grundläggande del i begreppet god vård. För att ha en bra patientsäkerhet förutsätts ett aktivt patientsäkerhetsarbete hos all personal. Mätningar över patientsäkerhetskulturen indikerar på brister i patientsäkerhetsarbetet. Regionen har nyligen infört nytt patientadministrativt system och genomgår en omorganisation vilket sammantaget innebär ökade risk för patientsäkerheten.

Avvikelseberapporteringssystemet utgör en viktig del i det systematiska förbättringsarbetet. Vi har noterat bristande följsamhet till rutiner för avvikelserapporteringen, vilket medför bristande planeringsunderlag i det systematiska kvalitetsarbetet och risk för att rätt åtgärder uteblir.

Ökat beroende av stafettläkare leder till sämre kontinuitet och försämrade förutsättningar för att tillhandahålla en vård av god kvalitet och ökad patientsäkerhetsrisk för felbehandling. Ett ansvar för vårdgivaren att tillgodose kontinuitet i vården till de grupper som har största behoven av detta.

Multiresistenta bakterier har blivit ett allt större problem inom hälso- och sjukvården. Tidigare granskningar har visat på brister i arbetet med att minska vårdrelaterade infektioner och att ett flertal avdelningar har en fördelning av vårdplatser som är otillfredsställande utifrån ett smittspridningsperspektiv. Allt fler patienter inkommer till sjukhuset som tidigare vårdats på sjukhus utanför Sverige, vilket innebär en ökad risk för att patienter som vårdas inom hälso- och sjukvården bär på en multiresistent bakterie som kan ge en vårdrelaterad infektion hos andra patienter.

Revisionella aspekter: Har styrelsen en tillfredsställande kontroll över att patientsäkerhetsarbetet bedrivs på ett ändamålsenligt sätt och att arbetet med att förebygga vårdrelaterade infektioner sker på ett tillfredsställande sätt.

Den psykiska ohälsan ökar vilket bl.a. tar sitt uttryck i att antalet självmordsförsök ökar. Behovet av psykosociala behandlingar har ökat vilket ställer större krav på regionens vårdapparat att kunna tillgodose det utökade behovet. Granskningar har visat på brister avseende tillgängligheten för denna grupp och brister i vårdkedjan mellan primärvård och specialiserad vård.

Revisionella aspekter: Har styrelsen en tillfredsställande kontroll att vården är tillgänglig för behövande och är vårdkedjan mellan primärvård och specialiserad vård säkerställd.

Samhälle

Regionala utvecklingsnämnden stimulerar och ger näringslivsstöd till att innovativa och framtidsinriktade idéer ska bli färdiga produkter och tjänster. Regionala utvecklingsprojekt har tidigare granskats av länsstyrelsen men finns efter bildandet av Region JH med i revisionsplanen för Region JH. Granskning behövs för att försäkra sig om att projekt bedrivs inom beslutade medel och för att uppfylla projektmålen.

Revisionella aspekter: Har styrelsen en tillfredsställande kontroll på projektverksamheten så att målen nås med beslutade medel och att redovisningen är rättvisande.

Tidigare granskningar har visat på brister i följsamheten till offentlighetslagstiftningen, brister i hanteringen av allmänna handlingar, arkiveringsbestämmelser etc.

Revisionella aspekter: Har styrelsen i form av arkivmyndighet en tillfredsställande styrning och kontroll i hanteringen av allmänna handlingar så att regler och lagstiftning upprätthålls.

Verksamhetsresultat

Granskningar har visat på brister i styrning och uppföljning. Alla mål är inte mätbara vilket medför svårigheter att bedöma om målen har infriats. Vi har noterat brister i följsamhet till produktion- och kapacitetsplanering som är den modell som regioner bl.a. använder för att öka tillgängligheten. Det nya vårdadministrativa systemet Cosmic upptar vårdpersonalens tid i högre grad på bekostnad av den patientnära tiden.

Revisionella aspekter: Har styrelsen en tillfredsställande kontroll så att beslutade produktions- och kvalitetsmål nås. Finns en tillfredsställande ledning och styrning i vårdprocesserna som är en förutsättning för att ha en planerad verksamhet så att krav och mål kan infrias.

Centrumorganisationen upphör 2016 och förvaltningen återgår till områdesindelning. Ett syfte med centrumbildningen var att processtyrning skulle underlättas genom att inrätta större organisatoriska enheter. Fler processer skulle följaktligen inrymmas inom samma organisatoriska enhet, (t.ex. processer mellan barnmedicin och ungdomspsykiatri, processer mellan opererande enheter och operation.)

Revisionella aspekter: Har styrelsen en tillfredsställande styrning och kontroll av att processledningen fungerar när centrumbildningen upphört och antalet organisatoriska enheter ökar. Ledarskapet har en väsentlig betydelse för att fullmäktiges mål och uppdrag ska få genomslag. Vi har tidigare noterat bristande följsamhet till beslutade satsningar

Nämnder och styrelse ansvarar för att den interna kontrollen är tillfredsställande i verksamheterna dvs. att rutiner och system är implementerade så att verksamheten bedrivs i enlighet med lagar och fullmäktiges beslut. Tidigare granskningar har visat på att den interna kontrollen har varit bristfällig.

Revisionella aspekter: Har styrelse och nämnder en tillfredsställande intern kontroll så att verksamheterna bedrivs i linje med lagstiftning och fullmäktiges beslut.

Övrigt

Revisorerna inom Region JH har också till uppgift att granska och utvärdera styrningen och kontrollen av verksamheter hos de företag och stiftelser som är knutna till Region JH. Enligt lag ska Landstingsbostäder i Jämtland AB, Länstrafiken AB, Stiftelsen Jamtli, Torsta AB, Almi-Mitt AB, Norrtåg AB, Norrlands Regionförbund granskas minst en gång per år.

Revisionella aspekter: Har styrelsen en tillfredsställande kontroll så att verksamheterna bedrivs ändamålsenligt och har en rättvisande redovisning.

Redovisningsgranskning

- Återsökning av EU-moms
- Kassarutiner Cosmic
- Interimshantering av leverantörsfakturor
- Löpande verifikationsgranskning
- EU-projekt